

"Balears Megaparc"

Es va acabant la crisi a les Balears, tal com diuen?

—El que passa és que les Illes Balears tenen una consideració especial. Vull dir que les Illes són un cas distint a la resta de l'estat. S'ha de tenir en compte que la dependència econòmica del model productiu balear es dirigeix més cap a les economies europees que no cap al model industrial tradicional. Amb això vull dir que l'evolució de la crisi ha tengut unes connotacions distintes a les del model estatal.

—Quines són aquestes connotacions?

—Primer cal explicar que a les Illes fa 30 ó 40 anys hi havia una dependència majoritària del sector primari. Avui tenim una economia gairebé totalment terciaritzada. El 80% del nostre PIB depèn del sector terciari. Tenim una economia fortament especialitzada, no sols en un model turístic tradicional, sinó en una economia de serveis.

—Aquesta especificitat, com es tradueix en termes de resultats econòmics?

—L'actual crisi és una situació comuna a tot el món occidental i, evidentment, a l'estat espanyol. Però el cas espanyol afegeix a la crisi occidental, de tipus conjuntural, una crisi estructural. Les Balears no han estat alienes a aquesta crisi.

La crisi estructural és la crisi del model històric de l'estat, un model que no ha estat modificat en els darrers 20 anys. En el nostre cas, les Balears no han tengut una dependència tan gran d'aquest model industrial, sinó que han tengut una dependència d'altres economies europees, la qual cosa genera aquesta situació diferenciada. En termes objectius reals podem dir que el PIB de l'economia espanyola, de mitjana, ha baixat gairebé un punt, mentre que a les Illes Balears s'estancarà el 1993 amb un increment de quasi un punt i mig. Parlem, doncs, d'una obertura diferencial de quasi dos punts i mig. Són comportaments radicalment diferents.

—Quins elements determinen aquest avantatge de les Balears?

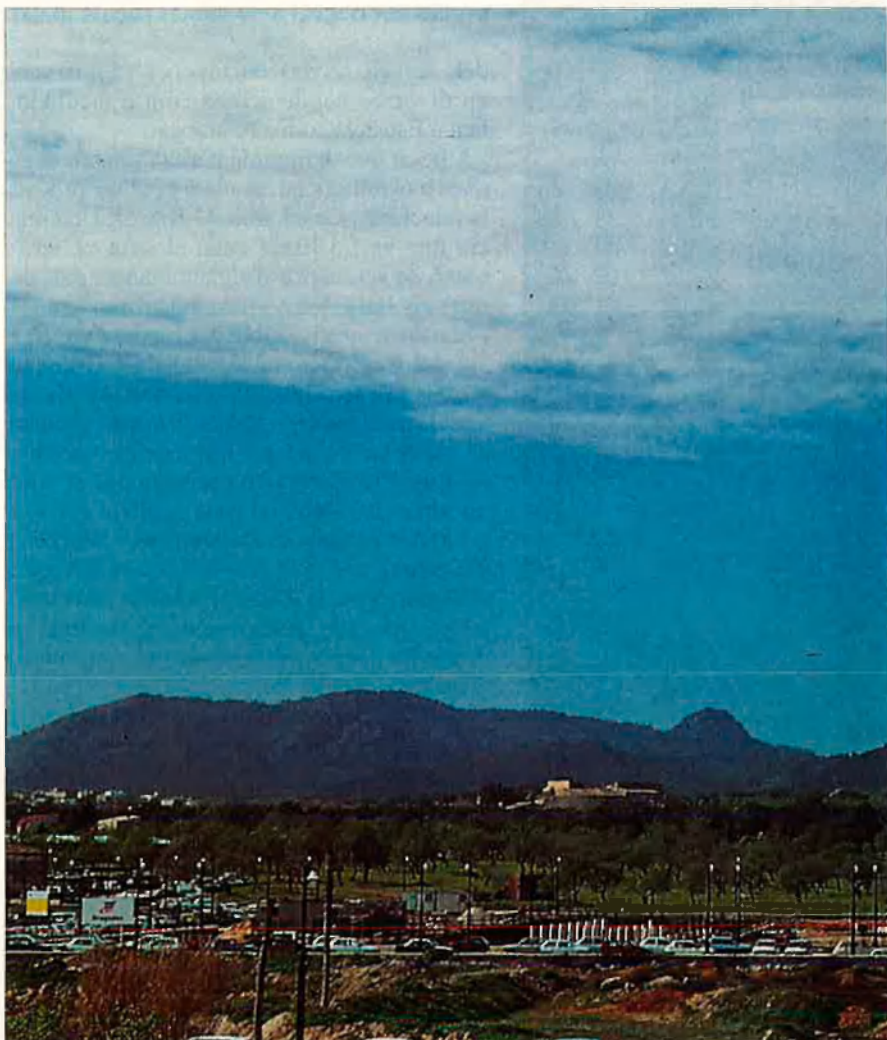
—És evident que la crisi ha afectat les Illes, això no es pot negar, però nosaltres tenim uns avantatges clars: tenim una renda per càpita per damunt de la mitjana de la Comunitat Europea, tenim una producció molt basada en la qualitat, tenim un escàs pes del sector públic —el pressupost de la comunitat autònoma és d'un 3% del PIB de Balears, mentre que l'aportació del sector públic al pressupost estatal ja supera el 50%—. Vull dir que tot plegat és un avantatge perquè la societat, la societat privada, ha estat capaç d'especialitzar-se per si mateixa en

**Jaume Matas
(Palma, 1956),
conseller
d'Economia i
Hisenda del
Govern Balear,
parla sobre la
situació econòmica
actual de les Illes
i el Megaparc
Telemàtic.**

aquesta indústria que és el turisme. Una indústria basada en el sector privat. I aquest és el camí pel qual el Govern aposta de manera decidida.

—I dins d'una economia tan especialitzada en turisme, com s'hi adapten els seus projectes en alta tecnologia?

—Nosaltres tenim una indústria turística madura, això és clar. Però a més tenim factors estratègics competitius. Tenim una situació geogràfica interessant; som a dues hores de vol de qualsevol destinació europea important. Hem assolit un grau de protecció del medi ambient molt considerable; el medi ambient és el nostre valor de futur més important. Tenim una gran capacitat d'atracció de gent; més de 7 milions de visitants cada any. Tenim, a més, un entorn de qualitat de vida molt alt. Tenim una societat empresarial que en aquests moments, dins el mercat turístic, ha sabut ser exportadora del

Telemàtic és el futur"

model. Tenim una decidida, a pesar de ser molt costosa, política de depuració d'aigües residuals —la qual cosa és imprescindible per a unes illes—, amb resultats a la vista; totes les aigües de les platges són netes i així ens ho reconeixen les institucions europees que tenen postestat en aquest tema...

En resum: qualitat de vida, respecte al medi ambient, especialització del sector serveis, situació geogràfica molt bona, alta qualitat de vida i tot acompanyat de la liberalització del mercat de les comunicacions aèries, ens dona un marc a partir del qual aquest Govern aposta decididament per les tecnologies i les telecomunicacions. Aquest serà el punt d'inflexió més important que es produirà a finals del segle XX i principis del XXI. Una regió insular amb aquestes característiques, com és el nostre cas, té moltes possibilitats de futur.

—*Què significarà per a les Illes aquesta*

PERE CARMONA

PERE CARMONA

Jaume Matas: "Hem d'apostar per ser els primers en tecnologia innovadora."

aposta tecnològica que vostès impulsen?

—Nosaltres hem d'apostar per ser els primers en tecnologia innovadora. Hem d'aconseguir aquest projecte de Megaparc Telemàtic que significa, ni més ni menys, dotar les Illes —primer entre elles mateixes i després amb el continent— d'una infraestructura en telecomunicacions pionera i que siguin realment les autopistes que ens unesquin amb el continent, tot gaudint d'uns fets diferencials que ningú més que nosaltres pot disfrutar. Aquest reposicionament estratègic de cara al futur per mi ens obre horitzons més esperançadors que les possibles fluctuacions de conjuntures favorables o desfavorables en un mercat madur com el turisme.

—En què consisteix el que vostès anomenen BDN i BMT?

—És la conjuminació dels dos aspectes dels quals li parlava. BDN és Balears com a Destinació Natural del turisme, aprofitant les nostres característiques de focus d'atracció. BMT és Balears Megaparc Telemàtic, o sigui, intentar poder emprar la nostra gent, els nostres universitaris, gent amb formació, en activitats de valor afegit que es puguin desenvolupar a les Illes Balears. Es tracta de fer de Balears un lloc on, a més de venir a descansar, es pugui fer feina, amb la utilització de les telecomunicacions. Balears Megaparc Telemàtic és el futur.

Nosaltres, el Govern, ja apostam per l'alta tec-

nologia d'una forma molt clara. Per exemple, som la primera administració de tot l'estat que utilitza l'intercanvi electrònic de documents. Ja ho feim amb GESA (Gas i Electricitat, SA) i Telefónica. Ara hem presentat aquesta tecnologia perquè la introduesqui el sector turístic i concretament el de les agències de viatges. Per cert, és molt important en aquest sector perquè serà la primera passa per poder intentar dominar el control de la cadena, ja que fins ara hem dominat l'oferta però no la demanda (de visitants), i amb aquesta tecnologia tenim l'oportunitat de fer-ho.

BDN i BMT són clarament els reptes que tenim. No tenim opcions industrials, ni agrícoles, aleshores hem de cercar per un altre costat. Som unes illes, un territori molt limitat. Des del Govern pensem que el futur és aquest i per això apostam clarament pel sector terciari especialitzat i pel sector quaternari.

Miquel Payeras

PERE CARMONA

"Es tracta de fer de Balears un lloc on, a més de venir a descansar, es pugui fer feina, amb la utilització de les telecomunicacions."

Un parc tecnològic al costat de la Universitat

El Govern Balear enllesteix el projecte de creació d'un parc tecnològic, situat devora la Universitat de les Illes Balears, que serà la peça clau del gran parc telemàtic en què es convertiran les Illes, segons els projectes de Cañellas.

Des que el Govern Balear es va plantejar la possibilitat de convertir les Illes en un lloc pioner en alta tecnologia, l'estratègia es va basar en dues futures possibilitats: Balears com un Megaparc Telemàtic (BMT) i la creació d'un parc d'innovació tecnològica, el Parc d'Innovació Balear (PIB).

Tal i com explica el conseller d'Economia, Jaume Matas, a l'entrevista (vegeu pàg. 38), el BMT forma part d'una estratègia de futur projectada pel Govern Balear, i el PIB n'és un element important: "Nosaltres —diu Mata— hem realitzat un document que és un pla de competitivitat. En aquet pla s'han consensuat projectes de futur. El PIB, doncs, encaixa perfectament en la nostra estratègia de futur; fer de les Balears un Megaparc Telemàtic".

La primera passa per a la creació del PIB fou un concurs públic per a l'adquisició dels terrenys que haurà d'ocupar el fu-

tur parc: "L'única oferta que comptava amb tots els requisits —reconeix el conseller— era la finca de Son Espanyol, devora el campus de la Universitat de les Illes Balears (UIB), a més d'un petit terreny dins el Campus".

Els terrenys encara no s'han adquirit, "sinó que ara s'obre un període d'un any perquè el Govern pugui desenvolupar tota la requalificació del terreny, creació de normes subsidiàries i decidir el possible finançament del projecte, i posteriorment es farà l'adquisició", diu Jaume Matas, conseller d'Economia i Hisenda del Govern.

La principal característica del PIB serà el seu caràcter totalment diferent de tots els altres parcs tecnològics que hi ha: "serà un parc —precisa el conseller— molt diferent; encaixa perfectament els tres factors de l'estratègia de futur: oci, residència i feina. No serà un parc dedicat a la producció de manufactures, ni a la fa-

bricació de xips. No, serà un parc molt més dedicat a activitats no contaminants; activitats professionals, certs equipaments d'empresa... sempre, sobretot, amb la idea de promoure la feina a distància".

Una vegada decidit el lloc, el Govern ha convocat un concurs internacional d'idees entre els arquitectes i enginyers. El passat dia 7 els titulars de cada equip o els seus representants es traslladaren a Mallorca per visitar *in situ* els terrenys. Tots es mostraren molt interessats i asseguraren la seva participació en el concurs. Hi participen Fred Koetter (EUA), Richard Rogers (Regne Unit), Hiroshi Hara (Japó), Norman Foster (Regne Unit), José de Miguel Prada (Poole), Ove Arup (Suècia), Elies Torres Tur, d'Eivissa —l'arquitecte de Balears amb més projecció internacional—, Skidmore, Owings & Merrill (EUA) i Michel Mossessian, Desvigne & Dalnoky (França-EUA).

El mes de maig es resoldrà el concurs i